

Dosarul nr. 3ra-752/21

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud. A. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

Î N C H E I E R E

8 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Turculeț Victor,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Turculeț Victor
împotriva primarului comunei Vărzărești raionul Nisporeni, Consiliul local al
comunei Vărzărești raionul Nisporeni, Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni și
Turculeț Nadejda privind anularea actelor administrative,
împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 20 iulie 2017, Turculeț Victor a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primarului comunei Vărzărești, raionul Nisporeni, Consiliului
local al comunei Vărzărești, raionul Nisporeni, a Oficiului Cadastral Teritorial
Nisporeni și Turculeț Nadejda cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în anul 1983, a înregistrat
căsătoria cu Turculeț Nadejda. Prin testamentul din 08 octombrie 1985 mătușa lui,
XXXXXXXXXXXXXXXX, i-a testat toată averea, iar la 06 mai 1988 ultima a decedat și
el a intrat în posesia casei de locuit și a construcțiilor auxiliare din str. 3 August,
xx, comuna Vărzărești, raionul Nisporeni.

A susținut că după ce a intrat în posesia casei de locuit, a trecut cu familia cu
traiful în casa nominalizată. În anul 2009 a plecat să muncească peste hotarele
țării, iar în 2010 a fost informat despre faptul că actele pe casa de locuit și pe terenul
aferent au fost perfectate pe numele lui și prin hotărârea din 28 ianuarie 2013 a
Judecătoriei Nisporeni au fost partajate bunurile proprietate comună în devălmășie
a soților. Astfel, fără acordul lui, în temeiul deciziei nr. 07 din 27 octombrie 2000 a
Primăriei comunei Vărzărești, i-a fost repartizat în proprietate terenul de pământ
aferent imobilului cu suprafața de 50 de ari.

De asemenea, fără acordul lui, conform certificatului nr. 116 din 24
noiembrie 2000, eliberat de Primăria comunei Vărzărești au fost înregistrate
cu drept de proprietate după Turculeț Victor și Turculeț Nadejda casa de locuit din
str. 31 August, xx și terenul aferent. În așa mod, consideră că i-a fost încălcat
dreptul de moștenitor testamentar prevăzut de art. xxx2, xxx3, 1449 din Codul civil.

Reclamantul a menționat că s-a adresat cu cerere prealabilă la Primarul
comunei Vărzărești și Consiliul local al comunei Vărzărești privind anularea

certificatului nr.116 din 24 noiembrie 2000 și a deciziei Primăriei comunei Vărzărești nr. 7 din 27 octombrie 2000, ca fiind ilegale. Prin răspunsul nr. 54140 din 23 iunie 2012, cererea i-a fost respinsă pe motiv că anularea actelor menționate nu este de competența primăriei și i-a fost recomandat de a se adresa în instanța de judecată.

A solicitat anularea certificatului nr. 116 din 24 noiembrie 2000, eliberat de Primăria comunei Vărzărești, prin care se confirmă înscrierea în Registrul de evidență a gospodăriei populației nr. 5, pagina - 33, contul personal - xxx, bunul imobil (construcție) amplasat pe terenul indicat în pct. 1, ce aparține lui Turculeț Victor și Turculeț Nadejda, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni sub nr. xxxxxxxxxxxx la 25 decembrie 2000, ca ilegal; anularea deciziei nr. 7 din 27 octombrie 2000 a Consiliului local Vărzărești, în partea repartizării în proprietate lui Turculeț Victor și Turculeț Nadejda a terenului de pământ cu suprafața de 50 de ari, ca ilegală; anularea dreptului de proprietate înregistrat după Turculeț Victor și Turculeț Nadejda asupra casei de locuit și terenului aferent, amplasate în comuna Vărzărești, raionul Nisporeni, trecute în Registrul cadastral la Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni în baza certificatului nr. 116 din 24 noiembrie 2000, ca obținut ilegal; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de Primăria comunei Vărzărești pe numele lui Turculeț Victor, privind autentificarea dreptului asupra terenului cu suprafața de 0,1693 ha, aferent casei de locuit, înregistrat cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxx; radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra casei de locuit și terenului cu suprafața de 0,1693 ha, destinat pentru construcție locativă, amplasate în comuna Vărzărești, raionul Nisporeni, înregistrat după Turculeț Victor și Turculeț Nadejda.

Prin hotărârea din 06 martie 2019 a Judecătoriei Ungheni (sediul Central), cererea de chemare în judecată depusă de Turculeț Victor împotriva Primarului comunei Vărzărești raionul Nisporeni, Consiliul local al comunei Vărzărești raionul Nisporeni, Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni și Turculeț Nadejda privind anularea actelor administrative s-a respins drept neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, în termen, la 13 martie 2019, Turculeț Victor a declarat apel împotriva hotărârii din 06 martie 2019 a Judecătoriei Ungheni (sediul Central).

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Turculeț Victor.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind corectă soluția primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, avînd în vedere că la caz sînt aplicabile prevederile art. 10, 11 alin. (1) din Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 (în vigoare din 01 ianuarie 1992), art. 14 alin. (2), lit. e) din Legea privind administrația publică locală, art. 16 și 17 alin. (1) ale Legii contenciosului administrativ.

Raportînd normele de drept incidente la circumstanțele cauzei, instanța a statuat că dosarul nu conține vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie decît instanța de fond în prezenta cauză.

Urmare a constatărilor instanței de apel, aceasta a concluzionat că argumentele expuse de către Turculeț Victor în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza

sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 Cod procedură civilă.

În ce privește certificatul de calitate de moștenitor eliberat la 21 martie 2018 pe numele lui Turculeț Victor, prin care se atestă că ultimul are calitatea de moștenitor al averii XXXXXXXXXXXXXXX, decedată la 06 mai 1988, instanța a statuat că acest certificat nu are valoarea unui certificat de moștenitor și poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral.

La 15 iunie 2021, Turculeț Victor a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă, astfel cum a fost formulată.

În susținerea recursului, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și pasibilă de a fi casată, din motivul aplicării eronate a normelor materiale și de procedură. În opinia recurentului, instanțele ierarhic inferioare la examinarea cauzei nu au respectat cerințele art. 130 și 383 Cod procedură civilă.

Totodată, a reiterat temeiurile de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, expunând detaliat circumstanțele cauzei.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 aprilie 2021, fiind notificată recurentului în data de 26 mai 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 156, vol. II).

Astfel, recursul depus la 15 iunie 2021 este în termen.

La 28 iunie 2021, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă, pînă la data examinării admisibilității cererii de recurs, la Curtea Supremă de Justiție nu a fost depusă nicio referință pe cauză.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Turculeț Victor în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Turculeț Victor.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Turculeț Victor se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu